

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๕/๒๕๕๕

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคนำไทย

ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคนำไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ พรรคนำไทยได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคนำไทยจำนวน ๓ สาขา มีคณะกรรมการสาขาพรรคสาขาละ ๕ คน ดังนี้

(๑) ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒๗/๑ หมู่ที่ ๒๑ ตำบลกลุ่มท่าชี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

(๒) ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๑๑ ถนนบางนา-ตราด แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

(๓) ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๔๕/๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการตรวจสอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งในเบื้องต้นพบว่า กรรมการสาขาพรรคนำไทยจำนวน ๘ คน คือ นายสุชาติ ประเสริฐโส นางสาวจันทร์จิรา จานมาตร (จินทอง) นายประทวน สวงโท นายฉลอง หาทอง นายพร จินทอง นายแสวง เลพล นายทิม อาจมา และนายมูล เพชรบูรณ์ เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย จึงเสนอให้นายทะเบียนพรรคการเมืองใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ โดยให้หัวหน้าพรรคนำไทยตรวจสอบว่าบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติการเป็นสมาชิกพรรคนำไทยครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคนำไทยหรือไม่ อย่างไร หรือยังเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยอยู่หรือไม่ ให้ส่งเอกสารหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยและให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร ประจำจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า ในการจัดตั้งสาขาพรรคนำไทยมีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคโดยมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

จริงหรือไม่ อย่างไร เกี่ยวกับพรรคไทยรักไทย ได้ขอความอนุเคราะห์จากพรรคไทยรักไทยเพื่อตรวจสอบบุคคลที่พบว่าเป็นสมาชิกของพรรคไทยรักไทย จากการสอบสวนข้อเท็จจริงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำกรุงเทพมหานคร และประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องได้ความว่า สาขาพรรคลำดับที่ ๒ ได้มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคโดยมีสมาชิกพรรคเข้าประชุมครบองค์ประชุมตามข้อบังคับพรรคและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง สาขาพรรคลำดับที่ ๑ กรรมการสาขาพรรคยังเป็นสมาชิกของพรรคไทยรักไทย สำหรับสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ได้ความว่า ไม่มีการประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค แต่เป็นการคัดเลือกกันเองของผู้ที่เป็นสมาชิกพรรคนำไทย รายชื่อที่ปรากฏในรายงานการประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นบุคคลที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคนำไทย และได้ลงลายมือชื่อจริง แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมการลงลายมือชื่อได้กระทำในภายหลัง เกี่ยวกับกรรมการสาขารพรรคนำไทย ๘ คน คือ นายสุดใจ ประเสริฐโส นางสาวจันทร์จิรา จานมาตร (จินทอง) นายประทวน สวงโท นายฉลอง หาทอง นายพร จินทอง นายแสวง เลพล นายทิม อจมา และนายมุล เพชรบูรณิน นั้น ได้ความว่า ยังเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ พรรคนำไทยได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ว่าที่ร้อยโท ปัญญา ชัยรัตนพาณิชย์ ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคและสมาชิกพรรคนำไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามข้อบังคับพรรคนำไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๒๕ (๘) และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบทะเบียนรับ-ส่งหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปรากฏว่า พรรคนำไทยไม่ได้จัดทำรายงานจำนวนสมาชิกพรรคตามมาตรา ๒๕ และการขอจัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติมแต่อย่างใด นายทะเบียนพรรคการเมือง พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคนำไทย ยังไม่ได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีมีเหตุยุบพรรคนำไทยได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการยุบพรรคนำไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิจารณาแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้อง

ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามข้อเท็จจริงพึงได้ว่ากรรมการสาขาพรรคนำไทย จำนวน ๘ คน คือ นายสุคใจ ประเสริฐโส รองประธานสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ นางสาวจันทร์จิรา จานมาตร (จันทอง) เลขานุการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ นายประทวน สวงโท เற்றுณิกสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ นายฉลอง หาทอง กรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ นายพร จันทอง กรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ นายแสวง เลพล กรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๒ จังหวัดกรุงเทพมหานคร นายทิม อจมา โฆษกสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ จังหวัดเพชรบูรณ์ นายมูล เพชรบูรณ์ กรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๓ จังหวัดเพชรบูรณ์ ยังเป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย ตามข้อบังคับพรรคนำไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๓ (๘) บุคคลที่จะเป็น สมาชิกพรรคได้ต้องไม่เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น เมื่อบุคคลดังกล่าวยังไม่ได้ลาออกจากการเป็น สมาชิกของพรรคไทยรักไทย สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคนำไทยดังกล่าวจึงต้องสิ้นสุดลงตามข้อบังคับ พรรคข้อ ๑๓ (๘) การที่มีชื่อบุคคลทั้งแปดเป็นกรรมการสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ จังหวัดชัยภูมิ และ ลำดับที่ ๓ จังหวัดเพชรบูรณ์ จึงไม่มีผลเป็นการจัดตั้งสาขาพรรคโดยชอบ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๑ ที่บัญญัติว่า “คณะกรรมการสาขา พรรคการเมืองประกอบด้วยสาขา ประธานสาขาพรรคการเมือง รองประธานสาขาพรรคการเมือง เลขานุการสาขาพรรคการเมือง รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง เற்றுณิกสาขาพรรคการเมือง โฆษกสาขาพรรคการเมือง และกรรมการอื่นของสาขาพรรคการเมือง” พรรคนำไทยจึงมีสาขา พรรคการเมืองเพียงสาขาเดียว คือ สาขาลำดับที่ ๒ กรุงเทพมหานคร และพรรคนำไทยยังไม่ดำเนินการ ให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชี รายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กรณีมีเหตุยุบพรรคนำไทยได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้ มีคำสั่งยุบพรรคนำไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะสั่งให้ยุบพรรคนำไทยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคนำไทย

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ